

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), šte. 201

Maribor, torek 4. septembra 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Beograjska posvetovanja

SOLUNSKA PROSLAVA. — GLAVNI ODBOR RADIKALOV ŠE NI SKLEPAL.

BEOGRAD, 4. septembra. Danes dopoldne se je na seji ministrskega sveta razpravljalo o proslavi 10letnice proboja solunske fronte in se je za podrobnosti te proslave izbral posebni odbor, ki bo imel glavno besedo pri sestavi proslavnega programa. Stroški proslave bodo znašali več milijonov, gotovi krogi si pa prizadevajo, izrabiti to svečanost v svoje hegemonistične cilje.

BEOGRAD, 4. septembra. Aca Stanojević in Velja Vukičević sta danes dopoldne dolgo konferirala v hotelu Pariz. Ob enajstih so se pa člani glavnega odbora radikalne stranke zbrali v prostorih Zemaljske banke. Ko so se razhajali, je dejal dr. Ivković, da so se posvetovali le o nekih strankarskih za devah in da do prave seje še ni prišlo. Oficijelna seja glavnega odbora bo najbrže šele jutri.

Zasledovanje komunistov

HIŠNE PREISKAVE IN NAD 500 ARETACIJ.

BEOGRAD, 4. sep. Zadnje dni posveča vlada največjo pozornost komunistom. Po vsej državi se vršijo hišne preiskave in aretacije. V Beogradu, Zagrebu, Splitu, Nišu in Ljubljani je aretirano nad 500 ljudi. Zatrjuje se, da so komunisti započeli veliko akcijo izkoriščajoč veliko nezadovoljstvo ljudstva po junijskih dogodkih.

je danes na vse zgodaj izvedla pri raznih delavskih voditeljih in zaupnikih, pri občinskih svetnikih in oblastnih poslancih ter pri delavskih organizacijah hišne preiskave, da bi našla kake zveze z inozemstvom. Sinoči so aretirali 10 bolgarskih emigrantov ter jih ponoči z brzovlakom odpeljali v beograjske zapore. Med aretiranci je tudi neki inženjer, ki je šele včeraj dospel iz Münchena.

ZAGREB, 4. sept. Zagrebška policija

Krvav zločin v Vitanju

Celje, 3. septembra.

Včeraj se je vršila v Vitanju velika gasilska svečanost, ki pa je bila popoldne nenadoma prekinjena radi strašnega zločina, ki se je zgodil sredi trga. Lanskoletni načelnik gasilskega društva vitanjskega, ugledni in izredno priljubljeni gostilničar in mesar Anton Peterlinšek, je padel kot žrtev skrajne surovosti, vtelesen v nekem 65letnem večkrat predkaznovanem Karlu Kovšetu.

Kovše je v večji družbi popival v Peterlinškovi gostilni in se ga že precej nalezl. Ker ni bil več za družbo, so ga hoteli spraviti domov nedaleč gostilne. Potrudil se je sam gostilničar in držeč ga ves čas za roko spremljal Kovšeta proti domu. Komaj kakih 50 korakov od gostilne pa ga je za trenutek spustil. To je Kovše izrabil in bliskovito pripravil svoj nož ter ga zabodel presenečenemu Peterlinšku v desno stran trebuha. Gostilničar je še tekel proti pragu svoje hiše, tu pa se je zgrudil in kmalu nato izdihnil.

Na kraj zločina prihiteli domači zdravnik ni mogel ničesar več pomagati.

Ljudje, zbegani radi zločina so se kmalu znašli in skočili za zločincem, ki ga je že dohitel stražmojster. Šele s pomočjo ljudi se je orožniku posrečilo ukleniti Kovšeta, ki se je tudi stražmojstra hotel rešiti z nožem. K sreči je besnega napadalca pravočasno udaril po roki 16 letni mesarski vajenec Jože Pirh in mu zbil iz roke morilno orodje ter s tem rešil v nevarnosti se nahajajočega orožnika. Ljudstvo je hotelo samo kaznovati posurovelega zločinca in mu naložilo na mestu precej gorkih.

Danes so izpovedali otroci Kovšeta, da je oče že v soboto brusil svoj nož povdarjajoč, da »morajo biti trije mrtvi«. Malo pred tem krvavim dejanjem pa je hotel Kovše zaklati svojega sina, ki mu je pa k sreči še ušel. Kovšeta so danes odvedli v zapore okrožnega sodišča v Celje.

Kanalizacija.

V Melju je kanalizacija v glavno že dokončana, ker kanale, ki sta jih napravili tvrdki Šlajmer in Jelenc in Accetto in dr., že zasipavajo. — V kratkem začno kanalizacijo ob Betnavski cesti, tam ob novi delavski koloniji. Torej dela do zime še dovolj. Letos je pač bila v Mariboru vsaka brezposelnost odpravljena; torej so delavci imeli zaslužek, četudi mnogi zelo pičlega.

Poprava cest.

Sedaj se na novo popravlja in urejuje Koroščeva cesta, regulirala se bo tudi podaljšana Vrbanova ulica. Nujno potrebno pa bi bilo, da se tudi ceste ob Kosarjevi in dr. Rosinovi ulici vsaj za silo uredijo, ker doslej je vsak promet z vozmi na teh cestah nemogoč. Apeliramo na gradbeni urad mesta, da to uredi.

Vlomilci na poslu.

Zasebnica Helena Kurnikova, stanujoča v Razlagovi ulici 15, je javila včeraj policiji, da so ji bile prejšnjega dne popoldne v njeni odsotnosti ukradene iz zaklenjenega stanovanja razne dragocenosti v vrednosti 1200 Din. Neznani vlomilec je sunil iz omare dve moški in dve ženski uri, dva zlata prstana, pet srebrnih verižic in 200 Din gotovine. Opazila je tudi, da je lopov stikal po vseh omarah, kjer je spravljeno perilo, vendar pa je tam pustil vse pri miru, ker se je očividno specializiral na dragocenosti.

Velik vlom v Gornjem Cmureku.

Davi je prejel mariborski policijski komisariat iz Gornjega Cmureka telefonično obvestilo, da je bil tekonoči izvršen v trgovino Ratej velik vlom in da je storilec pobegnil. Prošniji, naj se odpošlje na kraj vloma policijski uradnik s psom, je bilo ugodeno. Podrobnosti tekonočnega dopoldneva še niso bile znane.

Hočemo jasnost!

KDO VSE JE BIL ZAPLETEN V VELEIZDAJALSKO AMPUTAŠKO AKCIJO? — ULOGA DR. KOROŠČA.

Zagrebško časopisje — in deloma včeraj tudi naš list — je prineslo včeraj in danes poročila o podrobnosti hegemonistične akcije začetkom meseca julija povodom velike krize, iz katere je izšel novi hegemonistični režim pod Koroščevo firmo mesto neutralne volilne vlade. Akcija hegemonistov je šla takrat za tem, da se država razkosa, da se izvrši amputacija hrvatskih in slovenskih krajev. Javnost, ki je pač čula nekaj šušjati o tej strašni zablodi srbijanskih politikov, vendar ni poznala vseh podrobnosti in radi tega tudi ni mogla verjeti govoricam. Danes pa, ko so iznesena konkretna dejstva, stojimo kakor okameneli. Izneseno je zgodovinsko dejstvo, da se je vladajoča četvorna koalicija po daljših medsebojnih konferencah povodom demisije Vukičević - Koroščeve vlade v noči 7. jul. zedinila na to, da predlaga na najvišjem mestu privedbo amputacije, in to z utemeljitvijo, češ da KDK odnosno njena šefa Stepan Radić in Svetozar Pribičević delata na razpad države, da hočeta sklicati v Zagreb hrvatski sabor, ki naj proglasi neveljavnim akt od 1. dec. 1918. Na to revolucijo — so delali šefi četvorne koalicije — bi morali odgovoriti samo s silo, zato bi trebalo takoj zapreti vodje KDK in poslati vojsko na zagrebške ulice. Ker pa Srbija nikdar ni hotela vladati s silo, in ker noče Hrvatov siliti, da ostanejo v tej državi, predlagamo, da s svoje strani obvestimo prijateljske velesile, da opuščamo državno zajedništvo s Hrvatmi, da jim prepuščamo vse nesporno hrvatsko ozemlje in da umaknemo vojsko s tega ozemlja. Dočim pa se je v ministrstvu za zunanje zadeve že izdelovala ta nota velesilam, je bil v nočni avdijenci sprejet v imenu težko ranjenega Radića Svetozar Pribičević, in skupnemu naporu Stepana Radića, Svetozara Pribičevića in Gregorja Žerjava se je posrečilo preprečiti zločinski načrt šefov »trdega grada«.

Tako jasna in odločna sporočila. Svetozar Pribičević je bil včeraj po teh objavah neprestano zasledovan od novinarjev, da poda zadevno izjavo. Umikal se je in o podrobnostih ni hotel podati izjav. Na vprašanje pa, ali so ta poročila resna, je izjavil, da so »zelo, zelo resna«. Tudi je izjavil, da dr. Žerjav ve mnogo o tem. Na izjavo dr. Korošča, ki jo je podal dopisniku nekega zagrebškega lista in v kateri trdi, da je on v dotični noči v konferencah na dvoru rešil državo, pravi g. Pribičević: Vprašanje je, kdo je rešil državo, ali oni, ki so predlagali amputacijo, ali oni, ki so jo odbili. Četvorna koalicija jo je predlagala, Radić in jaz sva jo odbila.

Vsakomur izmed nas navadnih smrtnikov mora biti jasno, da vodja velike politične skupine, kakor je danes KDK, ne bo podal tako decidirane izjave, ne da bi se zavedal, da nosi za njeno vsebino polno odgovornost. In če je g. Pribičević potrdil vse vesti o amputaški akciji beograjskih hegemonistov, o kateri sta vedela tudi Korošec in Spaho, morajo biti resnične. Ako je svoječasno pokojni Stojan Protić pisal teoretične članke, je sicer že to tudi dišalo po veleizdaji. Četvorna koalicija današnje vlade pa je stavila konkreten predlog na najvišjem mestu. Da je to veleizdaja v polnem obsegu besede, je jasno, in ravno tako jasno bi bilo v vsaki kulturni državi, da bi politiki, ki so na merodajnem mestu naredžali razkosanje državnega

ozemlja, ne mogli niti hip biti več na vladi. Samo v naši državi je mogoče, da sede na ministrskih stolih pravi veleizdajniki, ki celo skušajo obdolževati veleizdaje one, ki so rešili državo pred razkosanjem. Ljudje, ki spadajo pred sodišče radi veleizdaje, groze drugim s »strogo uporabo zakonov«.

Vprašanje je še, kakšno vlogo je igral dr. Korošec v tej akciji. Odločna izjava posl. Predavca o svoječasnem Koroščevem mišljenju, da bi Slovenci lahko bili tudi pod Italijo, kjer bi s pomočjo Vatikana dobili kulturno avtonomijo, in katere izjave dr. Korošec še do danes ni izpodbil, nas mora siliti k strašni misli, da je tudi dr. Korošec bil solidaren s predlogom šefov »trdega grada« v noči od 7. julija. Intervju, ki ga je dal Korošec nekemu zagrebškemu listu in v katerem trdi, da je on v tisti noči rešil državo, ne more naši javnosti zadostovati. Dr. Korošec mora odločno izjaviti, na kak način je bil on »rešitelj« države v oni usodni noči, ker bo sicer ves slovenski narod moral verjeti, da je bil tudi on udeležen na strašni veleizdajski akciji četvorne koalicije. Saj je značilno in sumljivo, da ni zadevnih predlogov preprečil, še predno so bili podani na najvišjem mestu. Slovenski narod je upravičen zahtevati od dr. Korošča, da mu natoči čistega vina o svoji ulogi v onih usodnih dneh.

Seja vodstva KDK

ZAGREB, 4. septembra. Danes dopoldne se je vodstvo KDK sestalo v sabornici k seji. Ob njih je bila seja prekinjena, popoldne se pa nadaljuje.

Epidemija v Grčiji

ATENE, 4. septembra. Včeraj je na epidemiji mrzlice zbolel tudi vladni predsednik Venizelos. Razen njega so bolani še štirje ministri in so se morale seje vlade odpovedati. Bolezen se še vedno širi in je v Atenah okrog 100.000 bolnikov. Umrljivost je 65 od tisoč.

NDO v Trstu je še marsikomu v živem spominu.

Z ustanovitvijo te eminentno važne organizacije narodnega delavstva se je položaj Slovencev v Trstu zelo spremenil na boljše. Ne samo, da so delavci dobili z NDO svojo pravo zaščitnico, ki je zbrala v svojih vrstah na tisoče delavstva, temveč smo tudi politično in gospodarsko napredovali. Ako ne bi izbruhnila svetovna vojna, bi Slovenci baš z delom NDO dosegli v Trstu odlične uspehe. Zato je povsem razumljivo, da vlada med bivšimi tržaškimi delavci veliko zanimanje za 20letni jubilej, katerega bo proslavilo narodno delavstvo dne 8. in 9. septembra t. l. v Ljubljani. Veliko starih in preizkušenih tovarišev je že prijavilo svojo udeležbo in pričakujemo še nadaljnjih prijav. Svojo udeležbo je prijavil tudi prvi predsednik tržaške NDO dr. Josip Mandič iz Prage, ki je še vsem Tržčanom v živem spominu in mu bodo z veseljem stisnili desnico. Kdor se želi udeležiti kongresa, naj to prijavi tajništvu NSZ, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7 II.

Anekdote, ki potujejo

Anekdota igra v življenju veliko ulogo. Z njo se povečuje, smeši, karakterizira in končno je še dobra opora spominu na gotove osebe, dogodke in dobe. Svet nima znamenitejšega moža brez toliko in toliko anekdot. Učenjaki, umetniki, državniki in drugi so si dovolj anekdot sami ustvarili ter zapustili v svoj spomin, če so imeli nekoliko humorističnega nagnenja, če ne, so jim pa anekdote drugi pripisali.

Anekdote pa tudi potujejo iz dobe v dobo, iz dežele v deželo, od ene osebe na drugo. Nekatere so za to kakor nalašč. Na drugi strani so pa tudi osebnosti, katerih se vse mogoče legende in anekdote kar oprijemljejo.

Med sodobnimi veličinami je angleški pisatelj Shaw stalni statist za nebroj legend in anekdot. Pri vsej svoji duhovitosti, šegavosti, ironiji in svojem sarkozmu ne bi mogel izreči niti desetine od tega, kar se piše in pripoveduje na njegov naslov.

Shaw ne mara godbe v javnih lokalih. Med godbenimi sporemi ne mara sedeti v kavarni. Zgodi se pa, da ga včasih tudi to zadene. Pripoveduje se, da je ob taki priliki vprašal kapelnika, če bi hotel igrati nekaj njemu na ljubo. Kapelnik je bil seveda takoj pripravljen. — »Potem prosim, igrate domino,« je dejal Shaw. — Komaj se je ta anekdota razširila, se je že ugotovilo, da je to že v starih humorističnih listih in da se istočasno pripisuje še raznim drugim znamenitim možem.

Slavni pevec Caruso je baje z arijo iz »Bajazzo« dokazal svojo identiteto. Na pošto je prišel po denar, a ni imel nobene izkaznice seboj. Kako naj se izkaže uradniku, ki ga ne pozna? Zapoje arijo in uradnik je uverjen, da ima pravega moža pred seboj. — Ime pevca in urada se je že bogzna kolikokrat spremenilo.

Neki gospodični, ki je hotela po vsej sili postati njegova učenka v domišljivi velike svoje nadarjenosti, je baje dejal mojster Rubinstein: »Omožite se kmalu...« Oboževalci Liszta so to pripisali velikemu rapsodistu, prijatelji Busonija so anektirali to anekdoto za Busonija,

deležen je je pa tudi virtuozi Paderewski in še nekateri drugi.

Paganinija so vprašali, katerega virtuoza smatra za prvega in genueski mojster je baje odvrnil: »Skromnost mi prepoveduje imenovati prvega, drugi je pa Lipinsky.« — Ta skromnost se pri-soja z anekdoto še nekaterim drugim.

Holandski pevec Messchaert je pel nekoč na Dunaju pri nekem velikem banketu. Zbrani so bili finančni prvaki, ki so napram umetnikom po večini jako skopi. Najbolj skop je bil pa gostitelj, neki bankir sam. Ko pevec odpoje ter hoče že zapustiti oder, ga bankir prosi za — nameček. Pevec — duhovit in sarkastičen, kakor je bil — je odvrnil glasno, da so ga vsi slišali: »Za Vami, gospod, za Vami!« — Ta šala je imela toliko uspeh, da se je naglo razširila tudi po Ameriki, kjer si jo pripovedujejo še danes tako, da zamenjujejo holandskega pevca Tito Ruffo, Caruso, Batistini, Melba —, dunajskega bankirja pa Morgan, Kahn, Loeb, Guggenheim in še nekateri.

Mnoge slavne pevke so pa ovekovečene s sledečo anekdoto: Sopraga velikega bogataša se pogaja z umetnico za pevski večer pri domači prireditvi. Umetnica vztraja pri višini honorarja. »Če nečete popustiti, Vas ne morem sprejeti med goste banketa,« meni skopa dama. — »Zakaj niste to takoj povedali, v tem slučaju pojem tudi za polovico!« — je bil odgovor.

V dokaz romanja anekdot še sledeče: Leopold von Mayer je igral glasovir pred starim cesarjem Ferdinandom. Po končani igri je cesar dejal: »Čestitam Vam, gospod von Mayer.«

Mayer se je ves srečen priklonil. »...Liszta sem slišal...« Mayer se je še globlje priklonil. »...Ali tako kot Vi, gospod von Mayer...«

»Veličanstvo je predobrotljivo,« je jecljal von Mayer. »Veličanstvo...« »...Ali tako kot Vi, gospod von Mayer, tako se pri igranju še nihče ni potil.«

To anekdoto so prenesli na domalega vse starejše monarhe in razne umetnike ter se le še s težavo dožene, da sta njena prava junaka stari cesar Ferdinand in Leopold von Mayer.

Osamosvojitve Egipta

Na zasedanju interparlamentarne unije so bili tudi narodni pooblaščenca Egipta, ki ni zadovoljen z neodvisnostjo, katero je Anglija priznala egipčanski državi in katero del egipčanskega parlamenta tudi smatra za napredek. Poslanci, ki so prišli v Berlin, pa pripadajo pokretu, ki zahteva pravo in popolno neodvisnost.

Sile tega pokreta ne morejo prikriti ne angleška poročila in ne oportunistična politika ki se zaenkrat vodi v Egiptu po želji od Anglije odvisnega kralja Fuada. Razvoj zadnjih desetih let dokazuje, da se bo Egipt popolnoma osamosvojil in osvobodil. Ne bo dolgo, ko bodo stale prastare orjaške sfinge na popolnoma svobodnih tleh.

V grobu Tutanhamera iščejo učenjaki material iz prazgodovine človeške kulture. Sfinge in piramide, spomeniki visoke kulture so vztrajali tisočletja v puščavi, sedaj pa gledajo na dobo tehnik in na civilizacijo, ki se tako naglo širi in v kateri so tudi potomci starih faraonov častno zastopani.

Z egipčanskim kraljestvom, s kraljem Mena, ki je l. 3400 pred Kr. ustanovil glavno mesto Memfis, začenejo vse zgodovinske knjige, začeneja zgodovina človeštva. Po zadnjih tisoč let pred Kristom, do l. 525, ko so Perzijci podjarmili Egipt kot svojo provinco, je vladala svetu egipčanska kultura ter vodila svetovno zgodovino.

L. 1517 so vzeli Turki Egiptu samostojnost, l. 1917 so pa angleške čete razbile nemško-turško fronto v Palestini in Siriji ter spremenile sultanat Egipt v svojo kolonijo. Silno naglo je pa zrasel egipčanski nacionalni pokret in 15. aprila 1922 je morala Anglija umakniti svoj protektorat ter proglasiti Egipt za navidez neodvisno kraljevino.

Angliji dela ta razvoj velike skrbi. Že l. 1882, ko so izkoristili slabost Turčije ter razmestili svoje čete po Egiptu radi »reda in mira«, so Angleži pravilno ocenili egipčansko deželo po njeni veliki važnosti in vrednosti v pogledu gospodarske bodočnosti. Danes pa vidijo, da te bodočnosti ne bodo sa mi uživali. Pred desetimi leti je že zahteval pokojni Zaglul paša popolno svobodo Egipta, odpravo angleškega protektorata in predajo sueškega kanala. Zaprl so ga na Malto, nasilje je pa še bolj podnetilo egipčanski nacionalno-revolucionarni pokret.

Ta pokret je ne samo nezlomljiv, temveč tudi neugnan v svojem razvoju. Kraljeva politika, ki skuša privedi ljudske množice vsaj k potrpežljivosti, če že ne k udanosti in resignaciji v sedanjem položaju, nima nobenih uspehov. Narod je dal kralju priimek »Haddam-el Inglishi« (Angleški hlapec) in pri zadnjih volitvah so dobili nacionalisti zopet ogromno večino.

Topovi angleških bojnih ladij so sicer naperjeni na osrčje Egipta, Angleži lahko še vedno zapró dotok vode ter izročje deželo suši in lakoti, a v Londonu se dobro zavedajo, da se z nasiljem ne da krotiti zavednega ljudstva.

Radi tega skuša pametna angleška politika doseči svoje namene potom gospodarske osvojitve dežele. Zasluge angleškega kapitala za velikansko in silno bogato dolino Nila so nesporne. Angleška podjetnost je uspešno dovršila gigantska dela, prave sadove bo pa uživala le tedaj, če se dosežejo čisti odnosi med Anglijo in Egiptom. Popolnoma svoboden Egipt bo šele pravilno ocenil zasluge in vrednosti angleške podjetnosti in kulture. Staroslavni Egipt je danes mlada dežela velike bodočnosti.

„Srečna sem“

pravi razumna Mica. „Moje življenje je neskalsena sreča. Pranje je najtežje delo v hiši, toda jaz se s tem ne mučim, ker mesto mene RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Sport

Skavtska skupščina.

Mariborski skavti imajo v soboto 8. tm. ob 10. v realki svojo skupščino. Za člane je skupščina obvezna, vabljeni so pa tudi starši in drugi prijatelji skavtskega pokreta

Lahka atletika.

Lahkoatletski miting, ki ga je priredil zagrebški »Marathon« ob priliki petnajst letnice svojega obstoja preteklo soboto in nedeljo v Zagrebu, je ob udeležbi tepega števila atletov iz Grada, Ljubljane in Zagreba prav lepo uspel. Gradčani so dosegli celo dva nova avstrijska rekorda: Umfaher (Grazer Athletic Club) je skočil kot prvi 185 cm v višino in je vrgel kopje kot prvi 59.04 m! s 46 točkami; 2. Concordia 32; 3. GAC 21; 4. Marathon 12; 5. Primorje in Ilirija po 3 točke. V lahkoatletskih meddržavnih tekmah je v nedeljo zmagala v Frankfurtu Nemčija nad Švico 89:49, v Berlinu pa Nemčija nad Francijo 84:64.

Bolgarska ne sodeluje v Pragi.

O priliki desetletnice obstoja češkoslovaške republike bi se imel vršiti konec oktobra tl. v okviru ostalih slovesnosti tudi nogometni turnir slovaških držav: Češkoslovaške, Poljske, Bolgarske in Jugoslavije. Dejansko pa je prišlo te dni do sporazuma le med ČSR, Poljsko in Jugoslaviqo, ne pa z Bolgarsko, ker bi bili baje stroški za bolgarsko reprezentanco previsoki. ČSR bo sodelovala z dvema timoma, amaterskim in profesionalnim. Spored je sledeči: prvi dan Poljska-ČSR (amat.) ČSR - Jugoslavija; drugi dan Jugoslavija - ČSR (amat.), ČSR - Poljska.

Jugoslavija—Madžarska.

Ze nekaj časa se vršijo pogajanja med našo in madžarsko nogometno zvezo za odigranje meddržavne tekme. Stvar je toliko napredovala, da so Madžari že predlagali termin, in sicer 23. tm. 21. oktobra. Tekma se bo vršila topot v Zagrebu.

Srednjeevropski pokal.

Na poslednji konferenci na Dunaju so sklenili odborniki srednjeevropskega pokala, da se pričnejo tekme za pokal v bodoče že v mesecu juniju, da se morejo zaključiti najkasneje do 15. oktobra. — Zmagujoče moštvo prejme 13 zlatih kolajn.

Se nekaj nedeljskih rezultatov.

Pri tekmah za poškodbeni fond v Ljubljani je zmagala Svoboda nad Hermesom 4:2 in ne narobe. — V Bratislavi je bila Hungaria tepena po SK Bratislavi 2:0 (0:0)! — V Budimpešti je pokazalo prvo kolo prvenstva velika presenečenja. Pred 25.000 gledalci je dosegel Ferencvaroš napram Ujpesti-ju komaj remis 2:2, potem ko je v polčasu vodil Ujpesti 2:1! — Bocskay in Tretji kraj sta igrala 1:1 (0:1). — Nemzeti je tudi igral le neodločno s Kispesti-jem 2:2 (1:2). — Vasas je premagala Sabarjio 2:1.

Plavanje.

V meddržavnih plavalnih tekmah Avstrije—ČSR, ki so se vršile v soboto in nedeljo v Budjejevicah, so zmagali Avstrijci v razmerju 46:41. V waterpolu so pa ostali Čehoslovaki sigurni zmagovalci 9:3. V nedeljo je gledalo tekmo 4000 ljudi!

Evropski pokal.

Dne 15. tm. se bo vršila v Curihu konferenca Fife, ki bo sklepala o razpisu evropskega pokala za meddržavne tekme in pa o novi organizaciji tekmovanja za svetovno prvenstvo v nogometu.

Edgar Wallace:

Zaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

Brez nezdode so dosegli Scotland-Yard. Vrata na obeh stranskih križih so bila zaprta in so Millsa pripeljali skozi glavna vrata. Elkov uradnik Balder in policijski narednik sta prevzela moža, ki je bil zelo blede, v svoje varstvo.

Pečjala sta ga v malo sobo tik Elkovega urada. Ta prostor je imel močno zamrežena okna, ker se je med vojno uporabljal kot zapor za špijone. Ova moža sta šel stražila pred vratmi. Balder je javil Elku.

»Dečka smo vtaknili v čakalnico, gospod inspektor!«

»Ali je kaj rekel?« je vprašal Dick, ki je prišel radi zaslišanja.

»Ne, samo zahteval je, naj se okno zapre. Jaz sam sem to storil.«

»Privedite ga,« je dejal Dick.

Elk in Dick sta čakala nekaj časa, najprej sta slišala rožljanje ključev, potem pa razburjene glasove. Balder je planil v sobo.

»Bolan je — nezavesten ali nekaj takega,« je razburjeno povedal. Elk je skočil na hodnik in takoj v čakalnico. Mills je sedel z zgornjim delom telesa oprt ob steno. Njegove oči so bile zaprte, obraz pa siv. Dick se je sklonil nad njim, ga položil na tla ter duhal pri njegovih ustnicah.

»Strup,« je dejal, »konec je!«

Zjutraj so Millsa slekli in preiskali do kože in iz previdnosti so še vse žepce zašili na njegovi temeljito preiskani obleki. Z detektivi, ki so ga spremljali, je poln nad govoril o svojem potovanju v Kanado in razven policijskih uslužbenecv ni prišel nihče z njim v stik.

Dickovi prvi pogledi so veljali oknu, o katerem je dejal poprej Balder, da ga je zaprl. Sedaj je bilo to okno za kakih šest palcev odprto.

»Gospod kapetan, gotovo vem, da sem okno zaprl,« je dejal policist. »Sergeant Jekler je to videl.«

Ta je potrdil to izjavo. Dick je okno popolnoma odprl in pogledal ven. Povprek je bilo nekaj železnih drog in ko je pomolil skozi glavo, je videl meter daleč od okna dolgo železno lestvico, ki je vodila najbrž od strehe do zemlje. Soba je bila v tretjem nadstropju in se je videlo iz nje navzdol na vrtove.

»Kateri vrtovi so to?« je vprašal Dick. — »Onslow-vrtovi,« je odvrnil Elk.

»Onslow-vrtovi?« je ponovil Dick zamisljeno, »ali ni to tam, kjer so me hoteli žabe ustreliti?«

Elk je obupano zmajal z glavo.

»Kaj mislite s tem, kapetan?«

»Ne morem si razložiti! To ni ravno duhovita teorija, če si predstavljamo, da je nekdo priplezal po tej lestvi ter Millsu vsilil strup skozi okno. In še manj verjetno je, da bi Mills strup sam vzel. Balder prisega, da je okno zaprl, okno je bilo pa sedaj odprto. Ali zaupate Balderju?«

Elk je prepričevalno prikimal.

Prišel je policijski zdravnik ter ugotovil smrt radi strupa.

Elk je spremljal Gordona v urad v Whitehall.

»Nikdar se še nisem bal,« je rekel, »a te žabe mi vendar rasejo preko glave. Tu je bil človek umorjen pred našimi očmi. Zastražen je bil, nikdar ga nisimo pustili samega razven onih par minut, ki jih je prebil v zaklenjeni sobi in vendar ga je žaba dosegla. To že lahko človeka oplašči, kapetan Gordon.«

Dick je odprl vrata svojega urada ter vodil Elka v udobno sobo.

»Ne izgubite poguma, Elk,« je dejal veselo. »Žaba je ravno tako človek kakor mi in ima tudi svoje težave. Kie je prijatelj Broad?«

Elk je takoj sedel k telefonu ter zahteval številko. Po kratkem presledku je odgovoril Broadov glas.

»Ste Vi tu, gospod Broad? Kaj delate sedaj?« je vprašal Elk.

»Kdo govori? Elk? Odpravljam se na sprehod.«

»Jaz sem bil pa mnenja, da sem Vas pred petimi minutami videl v Whitehallu,« je žgoel Elk v telefon.

»Potem je bil to moj dvojniki,« je odvrnil Broad. »Pred desetimi minutami sem prišel komaj iz kopeli. Ali želite kaj od mene?«

»Ne, ne! Rad bi le vedel, če se dobro počutite.«

»Čemu? Ali se je kaj zgodilo?« je ostro vprašal Broad.

»Ne, ne, vse v najlepšem redu,« je odvrnil Elk neodkritosrečno. »Mogoče pridete te dni mimo ter me obiščite v uradu.«

Odložil je slušalko, zagledal se v strop ter naglo preračunal.

»Od Whitehalla do Cavendish-cest se rabi z dobrim avtomobilom 4 minute,« je dejal. »Njegova navzočnost v stanovanju torej ničesar ne pomeni.«

Obrnil se je zopet k telefonu ter poklical policijsko ravnateljstvo.

»Potrebujem enega moža, da bi nadzoroval gospoda Broada. Do osmih zve-

čer ga ne sme zapustiti in potem naj mi poroča.«

Elk si je prižgal dolgo smodko, katero mu je ponudil Dick.

»Danes je torek,« je prevdaril, jutri je sredo — kje predlagate, da bi poslušala?«

»V admiralovi palači,« je rekel Dick. »Uredil sem že tako, da bova ob tričetrt na tri pri aparatih.«

Dick je naročil jutranje izdaje časopisov ter je bil zadovoljen, da ni našel v njih nobenega namigavanja o umoru. Tekom dneva, ko je gledal skozi okno, je opazil Elka na cesti, z dežnikom pod pazduho in s starim, trdim klobukom na glavi. Uro pozneje ga je videl priti od nasprotni strani. Dick se je čudil, kakšni posli vodijo detektiva, zvedel je, da je bil tekem dneva dvakrat v admiralovi palači, prave vzroke je pa doznal šele zvečer, ko sta se sestala.

»Ne razumem dosti o brezžični telegrafiji,« je rekel Elk, »spominjam se pa, da se brezžična poročila lahko sprejemajo na raznih krajih.«

»Seveda, kakšen bedak sem!« ga je prekinil Dick. »Se spomnil se nisem, da sva namenjena k radio-postaji.«

»Včasih imam razne ideje,« je razlagal Elk skromno. »Upam, da večerni listi niso ničesar poročali o stvari.«

»Mislite radi Millsa? Hvalabogu ne. Prišlo bo pa gotovo v javnost po preiskavi. Poskrbel sem pa, da se bo to zavleklo za kak teden. Prepričan sem, da se bo v bodočih dneh še marsikaj zgodilo.«

»Upam da ne,« je dejal Elk nevoljno. »Se pečenih klobas si ne upam jesti, odkar je bil Mills zastrupljen. In take klobase imam tako rad!«

Elkov uradnik je bil zopet, kakor po navadi, slabe volje.

»Oni pri Rekordu so mi dali zopet nos,« se je bridko pritoževal. »Rekord si domišljuje, da je več kot mi vsi skupaj.«

Vojna med Balderjem in Rekordom — to je bilo skrajšano ime za oni oddelek policijskega ravnateljstva, ki je vodil podatke o preteklosti zločincev — je bila že stara.

»Kaj je zopet?« je vprašal Elk.

»Ali še veste? Zadnjič ste si izposodili dosti materiala o nekem možu — na njegovo ime se ne spomnim...«

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi, ki stajajo v pravo-dovolen in socialno namene občinstva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Operna pevka Kovič-Zamejčeva
prične z 10. septembrom poučevati solo petje in glasovir. Prijase sprejema na stanovanju od 13. do 15. ure do 10. tm. v Smetanovi ulici 34. 1676

Na prodaj.
Stiskalnica za grozdje in sadje z železno konstrukcijo na klado. Teža s krnico 2600 kg. Cena 2000 Din. I. Jug, Ruše. 1622

Dva dijaka ali dijakinje
sprejem v celo oskrbo. Naslov pove uprava lista. 1629

Pianistka g. Tinka Apih
sprejme zopet učence — do incl. 15. sept. Popovičeva ulica 5. 1687

Grozdje dalmatinsko sladko
dobite na Glavnem trgu kg po Din 8. 1685

Mebirano sobo
za eno ali dve osebi oddam. Vprašati na Tržaški cesti 20, vrata 5. 1668

Šolske knjige
za I. gimnazijski razred dobro ohranjene kupim. — Daslov pove uprava lista. 1679

Iščem dve opremljeni sobi
s kuhinjo. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Trgovec«. 1680

Moško kolo
dobro ohranjeno prodam za Din 1000. Vprašati na Aleksandrovi cesti št. 48 I. 1678

V KAVARNI EVROPA
Od 1. septembra naprej, popolnoma nov spored. Nastopajo tri mlade akrobatke

PAVEL NEDOG
čisti kemično
in barva vsakovrstne obleke, tkanine in žalne obleke v 24. urah najlepše in najcenejše. 532
MARIBOR
Gospodska ulica 33
Razlagova ulica 22

Volneni delen
dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg 17.

Prodaj po ceni
kompletno posteljo. Urbanova ulica 10. 1675

Lepo opremljeno sobo
oddam dvema boljšima gospodoma ali poročenemu paru. Dušanova ulica 7 I. 1674

Na stanovanje in hrano
sprejem dijakinjo sstanovalko. Jože Vošnjakova ulica 20, vrata 5. 1672

Tri dijake ali dijakinje
sprejem na stanovanje. Nudi se pomoč v italijanskem in francoskem jeziku. Naslov pove uprava lista. 1670

Na stanovanje in hrano
sprejem dva dijaka. Maistrova ulica 16 II. nad. vrata št. 9. 1669

Prodaj popolnoma novo
kompletno spalnico. Naslov pove uprava. 1682

Stanovanje
obstoječe iz kuhinje in sobe oddam takoj v najem. Naslov pove uprava lista. 1683

Broša s pristnimi briljanti
in biserna verižica na prodaj. Kežarjeva ulica 9, pritičje desno. Mele. 1684

Sstanovalka, gospoda
sprejem. — Židovska ul. 22 I. 1685

Izjava!

Jaz, potpisani Franc Kranjc, posestnik in izvošček v Mariboru, preklicujem s tem žaljivke, ki sem jih izrekel o g. Ivanu Sluga ter se temu zahvaljujem, da je odstopil od vložitve zasebne obtožbe.

1667

Franc Kranjc

Morske ribe

se dnevno pečejo edino v

»Prvi dalmatinski kleti«

Maribor, Mesarska ulica 5

1514 **Povodnik**

Spomnite se CMDI

ŠOLSKE KNJIGE

ZA VSE SREDNJE, MEŠČANSKE IN OSNOVNE ŠOLE TER ŠOL. POTREBŠČINE DOBITE

V KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 13